

UTDANNINGS- OG
FORSKNINGSDEPARTEMENTET

Internasjonalisering av forskning og høyere utdanning

Kristin Clemet

Utdannings- og forskningsminister

Forskningsmeldingen

- 75 forskningspolitiske råd
- Fagseminarer om
 - Instituttsektoren
 - Internasjonalisering
 - Faglig ledelse
- Høringsmøte 25. august
- Egen netthøring
- Besøksrunde i "forsknings-Norge"

Møter med forskere 2004

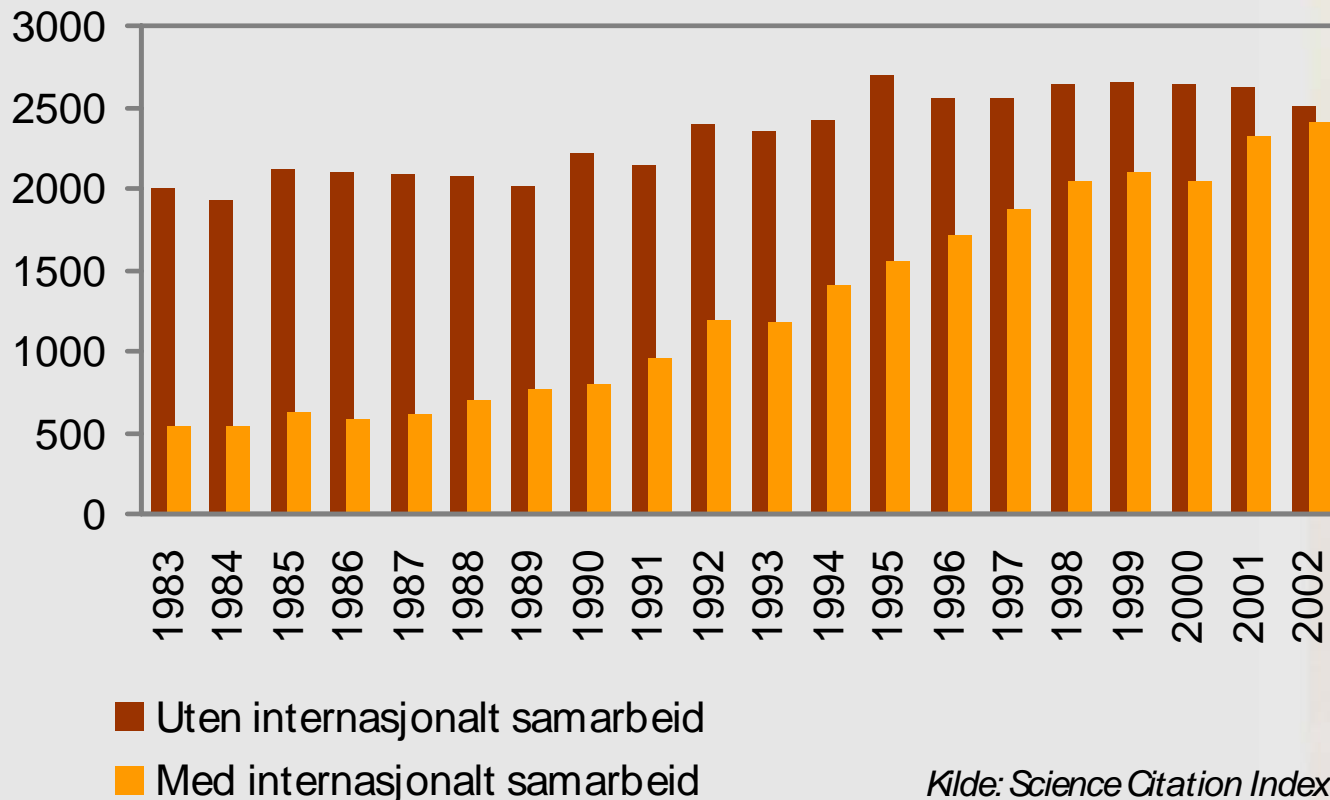
Globalisering

- Drivkrefter:
 - Teknologi
 - Politikk
 - Demokrati
- Betydelige virkninger:
 - 1950 - 2000: 18 ganger større verdenshandel
 - Samarbeid i Europa: Fra 6 til 28 land
 - Murens fall
- Utdanning og forskning: Påvirket og pådriver
- Norge: Et av verdens mest åpne land

Norske vitenskapelige artikler i internasjonale tidsskrifter

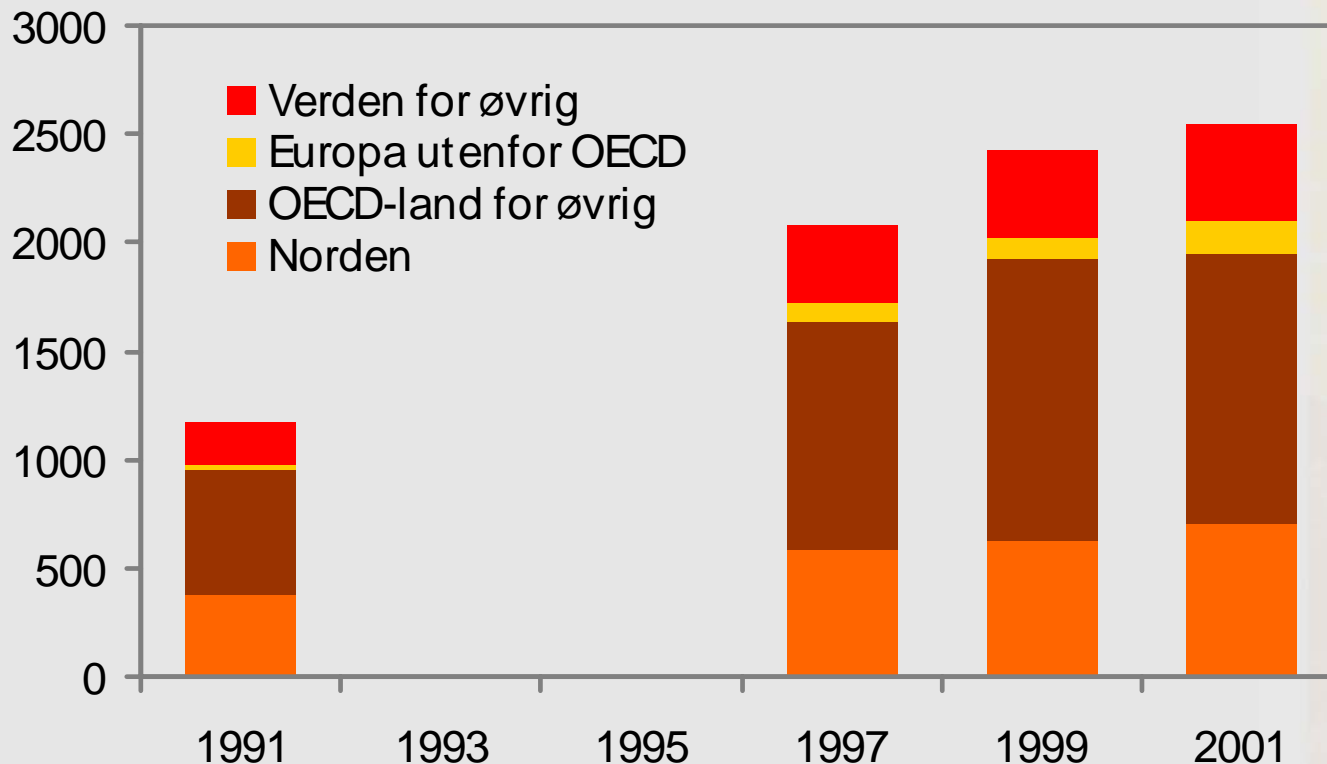
- Fordobling siden 1980, men størst vekst i samforfatterskap

Kilde: Science Citation Index

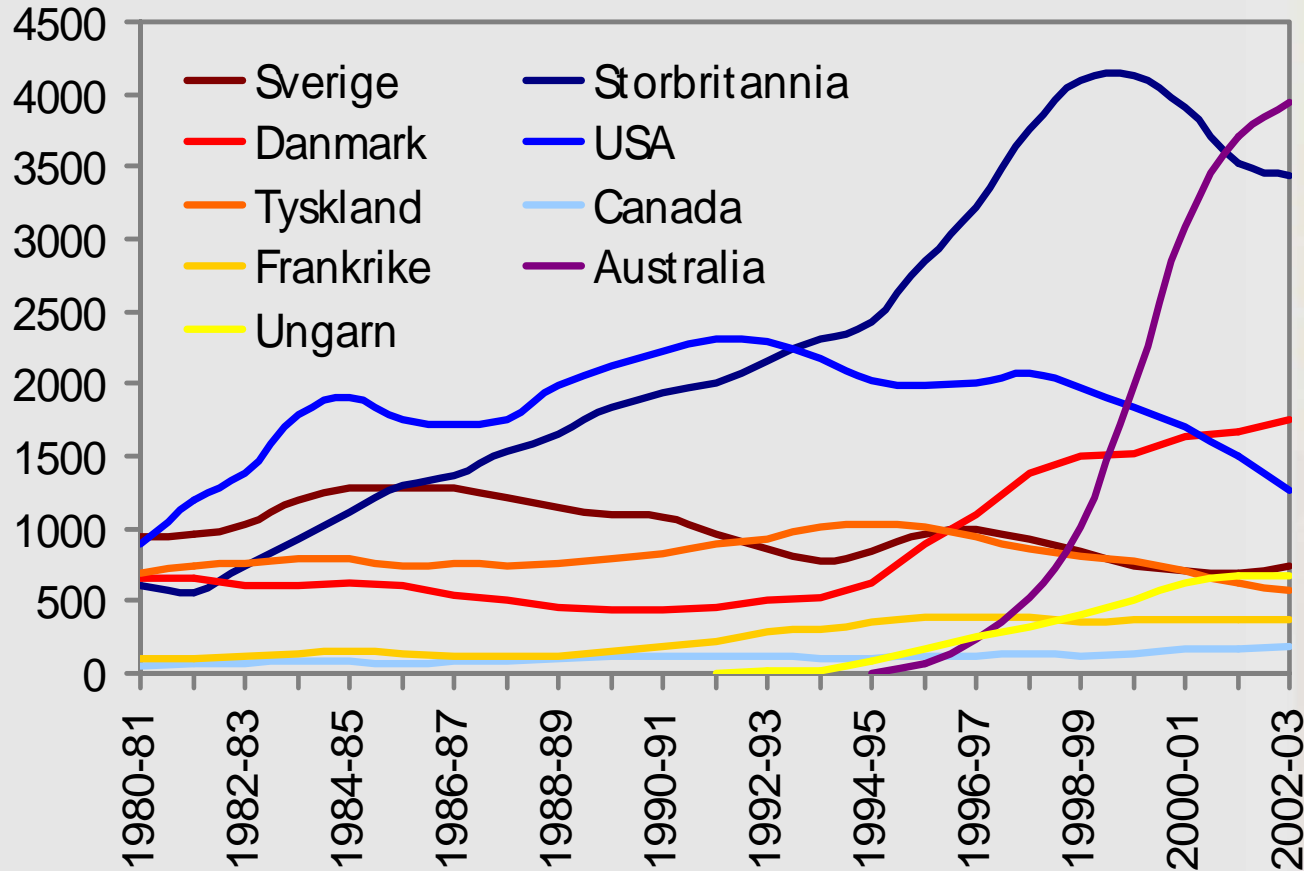
Flere utenlandske forskere i Norge

- 12,5 pst. av alle ansatte

Flere norske studenter i utlandet

- 23.000 utenlandsstudenter, hvorav 16.000 heltidsstudenter og 7.000 deltidsstudenter

Fortsatt mest "tradisjonell" internasjonalisering

- Individuelle valg og initiativer
- Samarbeid rundt store installasjoner
- Nasjonal finansiering (Norge: 93 pst.)
- Nasjonal politikk - nasjonale strategier
- Det internasjonale som eget "særområde"
- Liten ressursmessig oppfølging av bilaterale avtaler og overnasjonale tiltak

EUs rammeprogrammer

- Programmene for forskning og utdanning utgjør 87 pst. av Norges samlede kontingent til EØS
 - Forskning: 75 pst.
 - Utdanning: 12 pst.
- Erfaringer med norsk deltakelse i forskningsprogrammene:
 - 95 pst. mente at EU-midler var avgjørende (5 RP)
 - 77 pst. mente at deltakelsen var en suksess (5 RP)
 - Europas høyeste suksessrate så langt (6 RP)

Neste rammeprogrammer

- Dobling av budsjettene til forskning?
- Tredobling av budsjettene til utdanning?
- Større vekt på koordinering og samspill
- Konsekvenser for Norge
 - Behov for "friske" midler
 - Behov for midler til "matching"?

"Nye" former for internasjonalisering

- Forskning og utdanning høyt på dagsorden:
Sentralt i EUs Lisboa-strategi
- Nye, institusjonelle prosesser:
 - Europeisk forskningsområde (ERA)
 - Nordisk forsknings- og innovasjonsområde (NORIA)
 - Europeisk utdanningsområde (EHEA): Bologna
 - København-erklæringen (EU)
- Globalisering av næringslivet
 - Lokaliseringsfaktorer
- Mot et globalisert utdanningsmarked

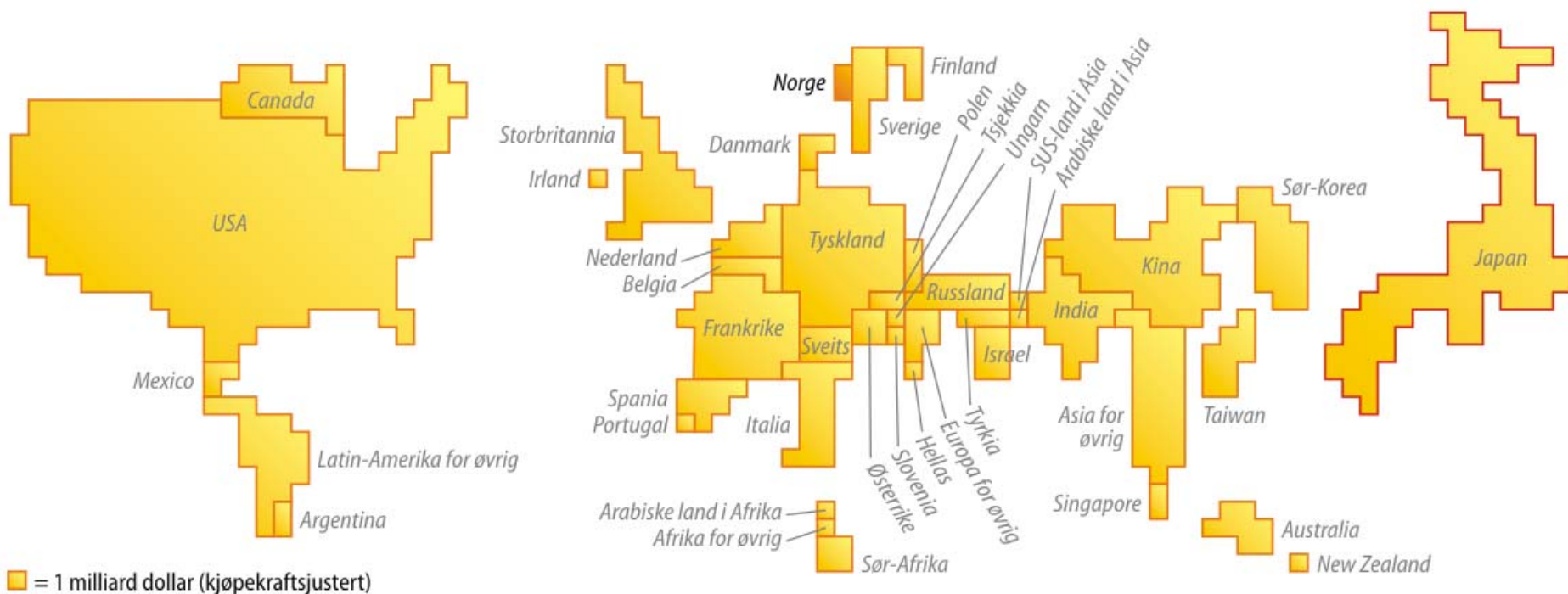

Et globalt utdanningsmarked

- Tjenestehandel med utdanning: 30 mrd dollar
- Utdanning som eksportnæring
- Norge som nettoimportør av utdanning
- Fattige land med kapasitetsproblemer
- Behov for "fair trade" (GATS)
- OECD/Unesco
- Institusjonenes rolle
- SIU

Verden i forskningsinnsats (2000)

Norge står for 0,3 pst. av verdens FoU, men:

- Behov for kunnskapsbasert verdiskaping
- Behov for akademiske institusjoner på norsk jord
- Behov for å delta i den globale kunnskapsutvikling
- Verden har behov for kunnskap der vi har nasjonale fortrinn

Rammevilkår på internasjonalt nivå

- Kvalitetsreformen
- Styrket offentlig FoU-innsats:
 - + 4,8 mrd. over statsbudsjettet siden 1999
 - + 33 mrd. i Forskningsfondet
 - + SkatteFUNN (provenytap på 3,5-4 mrd.)
- Bedre generelle vilkår for næringslivet
- Men behov for ytterligere satsing:
 - Høye ambisjoner i andre land
 - Kvantitet
 - Kvalitet
 - Attraktive lokaliseringsland for FoU?

Kvalitet på internasjonalt nivå — høyere utdanning

- Kvalitetsreformen:
 - Kvalitet og relevans i studietilbud
 - Kvalitet i arbeidsformer
 - Internasjonalisering, kommersialisering etc.
- Forskning etter Kvalitetsreformen
- Kvalitetssikring av høyere utdanning
 - NOKUT
 - OECD/UNESCO/Bologna

Kvalitet på internasjonalt nivå — forskning

- Gjennomførte tiltak, bl.a.:
 - Sentre for fremragende forskning
 - Yngre fremragende forskere
 - Abel-prisen og Holberg-prisen
- Tegn til kvalitetsheving:
 - Over verdenssnittet i siteringer
 - Lykkes i EUs rammeprogrammer
 - Aksept for å belønne kvalitet
 - Enkelte gode fagevalueringer
- Men: Behov for fortsatt forbedring!

Styrking av institusjonene

- Utveksling av studenter og forskere
- Institusjonssamarbeid
- Samarbeid mellom institusjoner nasjonalt
- Intern organisering av internasjonaliseringsarbeidet?
- SIU

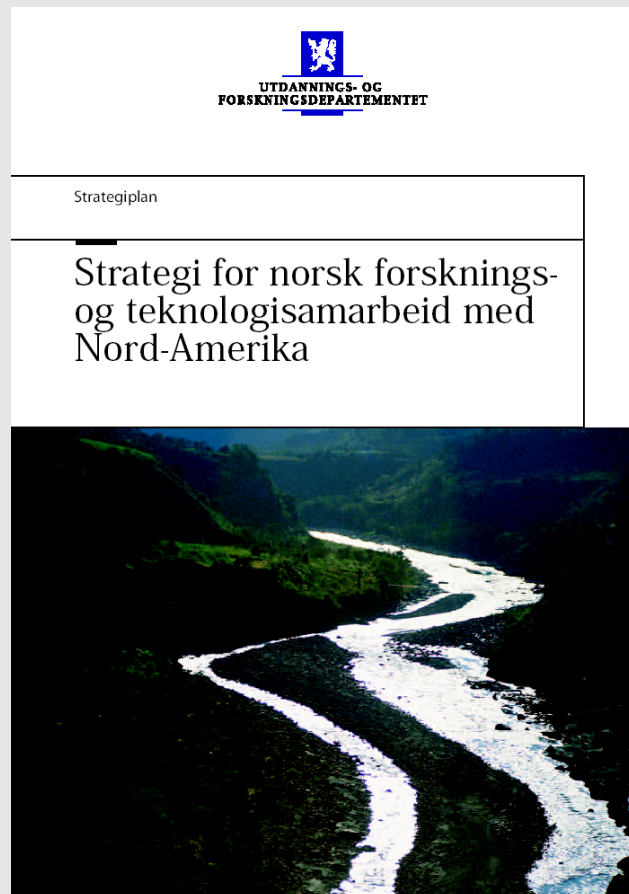

Internasjonalt perspektiv i nasjonale prioriteringer

- Samspill mellom nasjonale og internasjonale strategier
- Bredde: Forstå, innhente og ta i bruk andre lands kunnskap
- Teknologiovervåking
- Miljøer i forskningsfronten
- Svalbard
- Følge opp avtaler med ressurser
- Regionale satsinger
 - eks.: Nord-Amerika-strategi

Forsknings- og teknologisamarbeid med Nord-Amerika

Forskningsmeldingen 2005

- Vurdere gjeldende ressursmål
- Vurdere gjeldende prioriteringer
- Internasjonalisering av forskning
- Forskning etter Kvalitetsreformen
- Instituttsektoren
- Forskningsbasert nyskaping

